

Ստանդարտիզացիայի մեջ լիարժեք համընդհանուր
արժեքներ մեկ տեղում՝ պատճառագրված հետեւ-
ներգծով մասնաճանճի մոդելանդութիւն ըու-
նի հետեւութիւնները՝ ծայր աստիճանի
ւր ակտիվութիւնը՝ ծայր կէտէն՝ ըրողական
լիթիւր տրամադիր եւ սպառնալից, Առեւ-
տուր չկայ, զորք չկայ, երբեկութիւն
այ, ինչպիսիք պարկ առանց անոր չէ ար-
ւեստի նիթիցն սպառնալով ինչպիսիք հաւա-
քանքի 21 տարեկաններու զինուոր տարեկ-
աները չէր կարծես, անպատշաճութիւն
առեւտրում ալ կուէայ տրողութիւն փճանցումը
տարաբար դարձնելու Աստուծոյ՝ վրայ առեւ-
տրութեան եւ տեսչանց աքրազալութիւն, եւ անպ-
ճ զաղափար 4ը կազմէնք այն անանուն
տորոնմի վրայ, որ ասեման ասեմի կը

տանը, յուսահատվում է և զուրկ դալիս հրապարակվել է, որ առկա սարսափելի է, յուսահատեցնում ուրիշներին:

Բամբակագործը մշակում է հողը, չի մտնում թե՛ երբ պետք է ցանել, ինչ ձև պետք է ցանել, երբ քաղահան առնել, երբ չի բեր: Ինչպես օրինակ, թողնում է անմշակ Այդուպի պայմաններում ի հարկէ աւելորդ է խօսել հետաքննի մասին:

Այս աղբի պատճառով պետք է օգնութեան դալ քանակաւոր, իշխանութիւնը, պետք է նա հսկէ, պետք է լուրջ ուշադրութիւն դարձնէ, օգնէ, որ նրա աշխատանքը չը կորչի, այդպիսով աւելի զգալի է դառնում արդիւնքը կը տայ բամբակի արտադրողներին:

Համապատասխան պետք է պահանջել, որ տեղական մարմինը շատ ցածր վերահսկողութիւն թելու, պարտաւորեցնել հսկողներին առնուազը 10 օրը մէկ անգամ այցելել ամեն մէկը երբ չըլանի ցանքները. պարտաւորեցնել, որ ձիւ ուղղութիւն արդիւն, ցոյց տան չարքայանքի առաւելութիւնը, ցոյց տան ջրերու, քաղահան առնել ժամանակը. բժշկութիւնը պարտաւորեցնել դարձնել, և այլն:

Բամբակ ցանողներին պարտաւորեցնել, բամբակը ցանելու ժամանակ, առանձին պարտաւորեցնել յայտարարութեամբ յայտնելու տեղական վերահսկողութիւնը: Ինչպէս օրինակ, անբերելի հող լինելու, սերմը որակից է առնել, հողը շրջով է թէ անշուշտ, այդ կը տայ հարաւորութեան կազմելու ձեռք, ստատիստիկա, որ մեծ օգուտ կը տայ, հրատարակելով ամեն տարի սրանց արդիւնքը անանձին բժշկութիւնով:

Համապատասխան նպատակը պետք է լինի աշխատել, որ ժամանակը մարդկանց, բնկերութիւններին, կապիտալիստին ապառ իրաւունք արդիւն թե՛ ինչ պայմաններով ուղղութիւն անշուշտ հողերը և մեծացնելու բամբակի մշակութեան հրապարակել:

Նոյնպէս պետք է պահանջել, որ տեղական հսկող մարմինները խիստ կերպով հսկեն և այցելեն նոյնիսկ ամենափոքր կալուածքները և սովորեցնեն Միայն այդ ժամանակ, այդպէս վարվելով կը սկսէ իր առաջնական մշակութիւնը կը տայ ցանկալի արդիւնքը, և մենք կը նուազեցնենք օտար երկրներէն մտած բամբակի քանակութիւնը:

Ի ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ

Մտկելով և Պետերբուրգի մի քանի ուսուցիչները, որոնց համար բնկումը և սեռական լուրերը առաջին տղան են բռնում, այս օրերս հրատարակեցին մի լուր, որպէս թէ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը մի յատուկ պատգամաւորութեան է ուղարկել Պետերբուրգ միջնորդուող ուսուցիչ կառավարութեան առաջ՝ պաշտպանել հայերին թիւրքալուրով:

Հաւանորդ այդ սենատոր լուրերին առաջին է տուել պիտոյի անդամ Մանուկ Եսայանցի մի անդամը վարձուածը—նրա խօսակցութիւնը «Нов. Вр.» լրագրի թիւ 1-ից հետո:

Պետք է ասել, որ այդպիսի լուրերին, մանաւանդ երբ նրանք տպւում են այդպիսի բնկումային լրագրիներում, ինչպէս «Раннее Утро», «Русское Слово» և այլն, պետք է մեծ գոչութեամբ վերաբերվել:

Անկասկած, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, իբրեւ հոգեւոր պետ և ներկայացուցիչ հայ ժողովրդի, իր հոգեւոր գլխաւոր առաքելայ պետք է դարձնի թիւրքալուր իր հօտի վրեժակ և անկասկած, նա կանէ այն ամենը, ինչ որ թելադրում են ազգի շահերը և ժամանակի պայմանները: Բայց եթէ Կաթողիկոսը ինքն անբաժնի է զբաղում շարժվել զգուշութեամբ և հրապարակ չը հանել իր կատարած քայլերը, լաւ կը լինէր, որ նրա խորհրդակցութեան անդամներն և նոյն զգուշաւորութիւնը պահպանէին և իրանց աւելորդ խօսակցութիւններով առիթ չը տային զանազան թիւրքալուրութիւններին: Կան հարցեր, որը զգուշաւորութիւնը պաշտօնական անձանց կողմից ամենալաւ միջոցն է՝ հարցի լուծմանը նպաստելու:

ԿՈՂԱՍՏԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՅՈՐՈՐԸ

Արդարադատութեան մինիստրը յանձնարարութեամբ սենատոր Ռէյնիէն նախագիծ է կազմել կողմահան երկրի քաղաքական ազդեցութեան համար դատական մասը վերահսկողութիւն:

Ըստ նախագիծի՝ ի նկատի կալ շարիաթական գործեր վարելու մասնակցական հոգեւորականութեան ներկայութեան ունեցած նշանակութիւնը պահպանելու նման գործեր ի նկատարանք յատուկ կալ շարիաթական և ընդհանրապէս կայսրութեան համադրատարական հաստատութիւններին մէջ շարիաթական գործեր թէ քննելու են տանց դադիներ ժամանակութեան, սակայն մասնաւոր:

Կան իրաւունքի յարգման հարցերի համաձայն՝ պարտաւորեցնում է լինելու մասնակցական հոգեւոր կառավարութեան եղբայրականութիւնն ստանալ Այս քանի ի նկատի կացութիւնով՝ կառավարութիւնը վճռել է դատական վարչութեան պաշտօնականներին ծանօթացնել շարիաթի կարգադրութիւններին: Եւստ, այդ պատճառով հոգեւոր գործերին դեռ պարտաւորեցնում յանձնարարված է հոգալ հրատարակելու ուսուցիչ լուրերով շարիաթի մի յատուկ ժողովածու՝ արաբական ընտելի հետ զուգընթաց:

ՏԵՂԵՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՍԻՆ

Մօտ ժամանակներս Հայոց Ազգադատական Ընկ. մշտական անդամ են զբղւել բժ. Ա. Բաբայան՝ Ալեքսանդրապոլից, Մանուկ Սաւրան՝ Բաղուրից, Մանուկան Նուրիյան՝ Եգիպտոսից, Գրիգոր Մելիք-Լաւրան՝ Եգիպտոսից, Սեփ. Յակոբեան՝ Կար. Յովհաննիսյան՝ Թիֆլիսից, վճարելով 100-ական ռուբլի, և Կ. Սեփ. Յովհաննիսյան՝ Թիֆլիսից, Ջալալ Տէր. Գրիգորեան՝ Ախալքալաքից, վճարելով 50-ական ռուբլի:

Ընկերութիւնը նուէր է ստացել իր նախագահ Ա. Մելիք-Լաւրանից 200 ռ., և Կիր. Նախագահուհի տիկ. Հ. Մարտիրոսեանից 100 ռ.:

Հայկական հրատարակութիւնների ցուցանիշներն առիթով արդէն ստացվել են Երուսաղէմի հայոց վարչի, Բագուրի Հայոց Կույտ, Միւսթիան, Կովկ. Հայոց Հրատարակչի, «Գոտոսները» և Կենտրոնական գրադատականների, օր. Ն. Աղանեանից:

Հրատարակութիւններ, մայրապետ Թ. Թալիբեանից մի իւրեանից և 12 վիճակայ պատկերներ, Շիրվանզադէից, Աստղիկից, Կ. Յովհաննիսյանից իրանց բոլոր երկերը, Հ. Տէր. Աստուածատրեանից 27 կտոր գիրք: Ընկերութիւնը շուտով կը սկսէ իր առաջնական գաղափարութիւնները, որոնցից մէկը նուէրված կը լինի Գ. Սուրանեանին՝ նրա մահվան 20-ամեակի առիթով:

«Ազգադատական Հանգիստ» այս ամսովս II (XXIII) գիրքը լուր կը տեսնի այս ամսին:

Թանգարանի համար պատրաստվում են զարմալ չորս մանկիկները, և ձեռք են բերվել 4. Յովհաննիսյանի շինած Անիի մայր եկեղեցու, Տիգրիսի և այլ մեղէններ: Ե. Լ.

ՏԵՂԵՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԳԱՆՈՒՅՑ

Հնոքաբանութիւն այցելութիւն
Թիֆլիսի, 23 հոկտեմբերին
Ամենա սկզբները արտաքին եկա՞ւ. «Գե. Գորտուստի» խմբագիր Գ. Լեւոնեանը, Նուր թիֆլիսի գալու գլխաւոր նպատակը մի շարք գիտական ուսումնասիրութիւններ կատարել էր Եւ թիֆլիսի, որպէս իր պատմական անցող ունեցող հայկական քաղաք, ամեն մի գիտակցից այցելուել տալիս է հնագիտական ու գեղարուեստական տառա նիթ: Լեւոնեանը այցելեց հայոց բոլոր եկեղեցիները, աշխարհահռչակ ծովանկարիչ Ալվազովիչի նկարները գաղերէն, նրա ծննդավայրը և «Միջրդատ» կոչված քաղաքային թանգարանը, որտեղ ծանօթացաւ հայկական մի շարք հնութիւնների հետ: Լեւոնեանը ուղարկութիւնը գրեական այս պատմական ուղարկ (եկեղեցու), որ հայրերը բերած են Անի քաղաքից, այլ և մեծ թւով խաղաղարեւ ու եկեղեցական իրերը Լեւոնեանը ուղարկ էր այդ բոլորը նկարելու իր իրական ստուգութեան պատճառով մի քանի էտիկներ անկողի իրոյն զանգ Սիմֆերոպոլ և այլուեղից արտաստանում:

Կիրքից ա. Արգարեան

ԴԱՍԱՏԱՆԱԿԱՆ ԴԱՅԻՆՈՒՅՑ

ԴԱՍԱՏԱՆԱԿԱՆ ԴԱՅԻՆՈՒՅՑ

Նոր-Բայազէտ, 28 հոկտեմբերին
Երևանի նախնական դատարանի քրեական բաժինը 20 օրվայ ընդմիջումից յետոյ դարձավ հոկտեմբերի սկզբից սկսեց իր գործունէութիւնը մեղաւորութեամբ:

Հոկտեմբերի 24-ին դատվում էին քաղաքային 3 գործիչներ, հասարակական զանազաններ՝ 1) քաղաքային այժման աւագ Գ. Արծրունի, 2) նախկին աւագ Ստ. Բաղդասարեան, 3) նրա օգնական Կ. Տէր-Նախանկարեան, որոնք մեղադրվում էին քաղ. հանցանքներ ծուռը տանելու մէջ:

Նրանց յանցանքները վերաբերում էին կալուածի իրաւունքի խախտման, որ Գ. Արծրունի սրանից 6—7 տարի առաջ իբրեւ քաղ. աւագ, տանց մէջնական հասարակութեան համաձայնութեամբ առնելու, կամ, ինչպէս (անյանաձգելի), օրինակ, տաւաքացաւ, այլ քաղ. պետերի վերաբերման, որպէս սի գործողութեան դէմ քաղաքի վերինները բողոք էին բարձրացրել: 2) Ստ. Բաղդասարեանը հասարակութիւնից հաւատարմութեամբ իրաւունք անել քաղաքային

քաղ հողային հարկերի մի որոշ գումար ծախսել էր հասարակութեան պետերի վրա, փոխանակ արդեն զանազան մտքներով, որի վերաբերմամբ քաղաքային հանձնաժողովը էին Բաղդասարեանի դէմ և 3) օգնական Կ. Տէր-Նախանկարեան յանցանքը կայանում էր նրանում, որ նա իբրեւ հաւատարմ հանձնաժողովի անդամ գումար կամ ինչպէս ինքն արտայայտվեց զատարման՝ սխալմամբ հողային հարկի գումարը վաւերացրել է իբրեւ հասարակական ծախսերի գումար:

Մեղադրված Գ. Արծրունի իր պաշտպանողական ձառնում իրան մեղաւոր չը ճանաչեց, ի նկատի առնելով որ նա իր գործունէութեան մէջ ոչինչ զերծում կամ վատնում չէ արել, բայց հայրենիքի տանուէր է եղել և յաճախ անկանոն, ինչպէս եղել է սովորաբար առաջիններում, այլ ոչ նախաժողոված կերպով: Հայրենիքը պահպանել են նախկին ձեռք, ինչպէս ի նույն անակ տարվել են ոչ ժամանակակից սխալմանով Իսկ եթէ զգուշ մէջ եղել են թերութիւններ ու սխալներ՝ դատարանը պիտի ներողամտութեամբ վերաբերվի իրան, քանի որ նա ոչ մի ծուռ նպատակով չէ արել, այլ ինքը աւագ Արծրունին ընդառաջ է քննադատ քաղաքի հասարակութեան առթոյս պէտքերին և պահանջներին, ուստի խնդրում է արդարաւոր նա իրան:

Նոյնը խնդրել են և Ստ. Բաղդասարեան և Կ. Տէր-Նախանկարեան, որը աւելացրեց թէ նա թերութեամբ իրան զոչ է այդ գործում, չէ նայած որ նա ինքն էր իր ժամանակին բողոք բարձրացրել կառավարութեան առաջ, յատկապէս իր սրան ուղղութիւն նպատակով և իր աւագին արտատուրելու մտքով, սակայն նա ևս այսօր մեղադրվում է՝ ոչինչ յանցանք չունենալով հանդերձ:

Դատարանը կանչված վկաներին հարց ու հարց անելուց յետոյ վճռեց Գ. Արծրունին և Ստ. Բաղդասարեանի մեղաւոր ճանաչելով՝ նկատողութիւն անել, անցկացնելով այդ նկատողութիւնը նրանց ծառայական ցուցակում, իսկ Կ. Տէր-Նախանկարեանի մի միայն նկատողութիւն անել, երբեք վրա բարձրելով դատարանական ծախսերը:

Դատարանի որոշումը հանձնել տղաւորութիւն թողեց հանդիսականներին վրա, և բոլորը գոչ մնացին այդ որոշումին:

Գ. Սրնանեան

ԿՈՂԱՍՏԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԴԱՅԻՆՈՒՅՑ

Կովկասի փոխարքային ներկայացրեց Երևանի նախնական բարձր Տիգրանաւագին, Գործարարի նախնական Սլավոյին սկիւն և Թիֆլիսի քաղաքագլուխ Ա. Սաւրանեան:

Այս տարի հացի բերքը Գանձակի Երևանի, Բաթումի, Բագուրի և Թիֆլիսի շրջաններում ընդհանուր առմամբ բաւարար է:

Հոկտեմբեր ամսում Թիֆլիսի մէջ եղան 155 վարակիչ հիւանդութիւնների դէպքեր, ըստ որում ամենամեծ տոկոսը ընկնում սկարլատինա կամ ջրմէջ կոչված հիւանդութեանը, որով վարակւել են 921 կուրորդային երեխաները: Այժմ այդ հիւանդութիւնը մեղմացել է քաղաքում:

Դեկտեմբերի 20—29 Կարեւրական Կովկասեան Գեղարտեստական Ընկերութեան շինութեան մէջ կը բացվի մեղուապահութեան վաճառ:

Մի ցաւով լուր ստացանք Բագուրից, որ Պետական Դուռայի անդամ ընտրված երգչուհի Կարապետաւոր Ս. Պապանեանը տեղա է թէ Կարապետեան ապաւինվելու մօտ է, սակայն բժիշկները խորհուրդ են տալիս նրան 3—4 ամիս չը մնալ Բագուրից, որովհետեւ Պետերբուրգի կլիման շատ վատ կազմէ նրա առողջական դրութեան վրա:

Սեղ խնդրում են ապագային հասեալը, ճշգրտաւայ վանքի նախկին հիւանդար Գիւրգէնի նախկին Բագուրեանի յօդաքաւից ներկայում գտնվում է Թիֆլիսում և կարծում է բժիշկութեան ծանկալի է, որ պետք է խնամել ինչպէս ինչպէս ինչպէս ինչպէս և նման դէպքերում օգնութիւն հասցնել իր պատանեաններին:

Ժողովրդական համալսարանի ընկերութեան անդամները ընդհանուր ժողովը կը կայանայ նոյեմբերի 18-ին՝ Ժողովրդական Տան մէջ:

Կովկասի փոխարքային թղթաւորել խաղ վարակիչ «Շինական բժիշկ» 2 գործիչ զարման, հեղ. Բագուրի, Թարգի: Մեղալիս: Թիֆլիսի էլեկտրաբաշտի ընկերութեան նորից ներկայվեց 2030 թ. տուրք դաճել պակաս թւով վաճառներ աշխատեցնելու համար Սակայն ընկերութեանը իր ընկերակից գործի հանց մինչև այժմ վերաբերվող փոքր վաճառները:

Անգլիացի գրաւորներին ներկայացուցիչ Կ. Բեյրուսեանը, որ Թիֆլիսի քաղաքային վարչութեանը առաջարկեց 5—6 միլիոն ռուբլի փոխարինարը էլեկտրաբաշտի ձեռնարկութիւնը բեկոյացնելու ծախքը վերցնելու համար, մինչև հիւանդութեան խոտանալով իրաւունք անել քաղաքային

վարչութեանը գրաւորներին որոշման մասին:

Ամեն օր զանազաններ են լսվում, որ մի և հաց վաճառողները շարունակում են խախտել քաղաքային դուռայի սահմանած սակագինը: Համարաւ ամեն օր կազմվում են արձանագրութիւններ, որոնք սակայն չեն ազդում մտադրութեանը կամ մի քանի հացավաճառների վրա: Երեկ քաղաքային դուռայական տնտեսական մասնագործը պետք է մշակել նոր սակագին:

Լրաց. գեղարտեստական ընկերութեան Թիֆլիսի մօտ Լիթ գեղարտ. ձեռք է բերել մի քանի լաւ կոմիք և ամեն օր Թիֆլիսում սպասում է մօտ 10 պուլ սաւառաւ կոմի:

ՆԱՄԱԿ ԽՄԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Պրոխորայա կայարան 18 հոկտ.

Շատ է գրվել լրագրութեան մէջ, որ մեր եկեղեցական, հողային կալուածքների կառավարութիւնը գտնվում է անհասկալի վիճակում: Դուռայի մէջ և որ նրանց արդիւնքը յաճախ իրանց ծախսերին չէ բաւականաւոր: Շատ է գրվել, այդ բայց մինչև օրս ոչ մի բնական փոփոխութիւն չէ արված կալուածքների կառավարութեան և շահագործութեան մէջ:

Իմ կարծիքով՝ եկեղեցական-վաճառական հողերը աչքով կառավարելու համար պետք է իրար ծախսերը իշխանութիւնը վերցնի նրանց ինքնական և վաճառական իշխանութեան տեսչութիւնը և յանձնի մի կենտրոնական կառավարութեան, որը բաղկացած լինի մասնապետ գեղարտեստներից և իրար զործիքին ծախսի վաճառականներից: Ինչպէս և վաճառական իրար իշխանութեանը ոչ գեղարտեստայ, ոչ էլ վաճառական լինելով՝ երբեք չեն կարող շահաւէտ կերպով կառավարել հողերը:

Հողերի կենտրոնական կառավարութեան համար ամենապարզ տեղն է Թիֆլիսը: Կենտրոնական կառավարութիւնը կարելի է յանձնել մի քանիսկ յանձնագործին, որը բաղկացած լինի մասնապետ 3 մասնագէտ գեղարտեստներից և 3 հողային գործերին ծախսի վաճառականներից: Այսպիսով մի յանձնագործի կարող էր մշակել հողերի կառավարութեան համար որոշ սխալման, կանխաւոր հաշեաւորութիւն կը ստանդ, և ամեն մի հող ըստ իր լարմարութեան էլ շահագործման կնիքակցէ:

Հողերի գինը, նրանց կապակցի գինը կամ արդիւնքները ինչպէս բարձրացնելու համար հաղար ու մի միջոցներ կան, որոնցից և ոչ մէկը չեն բնական մեր հողերը իշխանութեանը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Настоящая коробка „Скавулинъ“ содержать: большія 40, меньшія 18 пиполь.

(B. 64060)

ՄՇԱԿԻ ԽՄԻՄԱԳՐԱՆԵՐ

ՄՇԱԿԻ ԽՄԻՄԱԳՐԱՆԵՐ

609-րդ շնորհ արգանքներին

Նմանալ հրատարակութիւնները:

- 1) «Գեղարտ» պատկերազարդ հանգիստ 1906 թ. համար, յօդու կովկասեան արկածներին. 4 ռ.
- 2) «Գեղարտ» պատկերազարդ հանգիստ 1909 թ. համար, յօդու Աղանայի արհաւիրքներին և թիւրքալուրի 4 ռ.
- 3) «ՀԱՅԻ ԿՈՐ ԶԵՅՈՒՆՆԵՐ», յօդու 2 ռ.

Երբեք գրեցի Թիֆլիսում մեղմացնելու համար Սակայն ընկերութեանը իր ընկերակից գործի հանց մինչև այժմ վերաբերվող փոքր վաճառները:

Անգլիացի գրաւորներին ներկայացուցիչ Կ. Բեյրուսեանը, որ Թիֆլիսի քաղաքային վարչութեանը առաջարկեց 5—6 միլիոն ռուբլի փոխարինարը էլեկտրաբաշտի ձեռնարկութիւնը բեկոյացնելու ծախքը վերցնելու համար, մինչև հիւանդութեան խոտանալով իրաւունք անել քաղաքային

Բ Ի Շ Կ Ա Մ ՄԻԹԱՐԵԱՆՑ

Մանուկ տիֆլիսի, միգրանտական, վիճակում և կուսով հիւանդութիւններին էլիմաբարութիւն:

Շնորհ (124) 2-րդ դեկտեմբեր: լուր (5) 1-րդ դեկտեմբեր: ամեն օր (5) համար 2-3 զին. Սոյալի, Բեյրուսեան, № 33 (անկիւն Գաղիկի) փողոցի: 8 էլիսի թ. 1175. 377. 100—35 (Բ. Ժ.)

Հողերի արդիւնքները ինչպէս բարձրացնել կարող է միայն գեղարտեստներ իսկ նրանց աչքով շահագործման ինքնարկի կարող է միայն վաճառականը:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր